

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.

Jutro Lukrecyi P.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.

Jutro Gracyława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopień ciepła podług Reaumura	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
29	6, 27 1, 660	† 1, 6 2, 13	13	Zaden	Pochmurno	
	2 2, 016	9, 9 2, 68	68	PiZachodni słaby	Cbmurno	
	10 2, 748	6, 8 2, 94	94	Zaden	Pochmurno	

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 26 Września. —

Wczoraj po 12 w południe, N. Pan w towarzystwie JO. Xięcia Namiestnika, Jenerała-Porucznika wojsk pruskich Hrabiego Dohna, Jenerała Leitn. Pisarewa p. o. Dy. r. Gł. Prezyd. w K. R. S. W. i Duch., oraz oficerów wojsk pruskich obecnych w Warszawie, przybył do szpitalu Dzieciątka Jezus. N. Pana przyjmowały władze właściwe, a lekarz naczelny Instytutu doktor Lebrun, oprowadzał po wszystkich salach i licznych zakładach tego obszernego szpitalu N. Cesarz Jegomość odwiedził mieszkanie wielobnej Panny Starszej sióstr Miłosierdzia, i raczył rozmawiać z nią łaskawie. Wyjeżdżając po przeszło godzinnej hawieniu, oświadczył swoje zadowolenie ze znalezionej porządku. — O godzinie 4, N. Pan w towarzystwie JO. Xięcia namiestnika i swego orszaku, wyjechał do twierdzy Nowogrodzkiej.

Chodnik Smółcowy który rozciągał się już tego lata od kościoła Archi katedralnego, przez plac Zygmunta III, wzdłuż zamku i części ulicy grodzkiej do pałacu pod blachą i rogu ulicy Marjensztadt, przedłużony został teraz aż za odwach przy kościele XX. Bernardynów. Cały poziom frontowy przed tymże kościołem, jest również tafłami smółcowymi wyłożony.

— Paryż 27 Września. —

Xiążę Nemours od czasu powrotu do Paryża, nie udał się jeszcze do S. Clou do rodziny Królewskiej; ta okoliczność zastanawia tem bardziej, ponieważ w czasie pobytu Królowej Wiktoryi w Eu, Xiążę nie opuszczał departamentów zachodnich. — Na jednej z narad ministerjalnych P. Guizot (Gizo) miał oświadczyć, że poda się do dymisji, jeśli jego wniosek o ministrach stanu nie będzie przyjęty przez izby prawodawcze (?). Z drugiej strony P. Thiers spodziewa się znowu wstąpić do Gabinetu. — Roku 1833 aresztowano 2 ludzi Antoniego i Józefa Ronweyre jako posłakowanych o zamordowanie dzierżawcy, a wraz z niemi syna Józefa z imienia *Baptysta*, który w popełnionej zbrodni żadnego nie miał udziału. Tenże obawiał się jednak aby go nie skazano z powodu zbyt blizkiego powinowactwa ze sprawcami, a nadto mniemał że majątki delikwentów ulegają konfiskacye, przez co jego rodzina byłaby na głód narażoną. Złoczyńcy korzystając z trwożliwości *Baptysty*, namówili go, aby sam przyznał się do winy, a za to oni będą mieli staranie około jego rodziny. *Baptysta* to uczynił, a chociaż później swoje zeznanie odwołał, sąd przysięgłych skazał go jednak na dożywotnie więzienie. W dwa lata później Antoni Ruweir zachorował, i na łożu śmierci wyznał prawdziwy stan rzeczy. Przez niedbał

i wo świadkowie tego wyznania nie? wydali; i przed jakimś czasem dopiero Baron Kroze zwiedzając Brest dowiedział się o nieszczęśliwym *Baptystie*, i podił prośbę o jego uwolnienie. — Ogródnik zamku Ferneé, który jeszcze był w służbie u Woltera, umarł młodawo w wieku bardzo podeszłym; był on doskonałym *Cicerone* dla zwiedzających zamek Fernej.

— Londyn 12 Września. —

Czytamy w *Morning Chronicle*, Senor Sanchez Silva, znany z mów swoich w kortezach hiszpańskich, gdzie zasiadał jako deputowany z Kadyxu, ogłosił w adresie do wyborców rys układów które się odbyły między rządem hiszpańskim i angielskim względem zawrzeć się mającego traktatu handlowego. To ogłoszenie zdaje się mieć na celu wyprowadzić hiszpanów z niemama, że rząd rejenta gotów był poświęcić Anglii katalońskie interesa, a nawet hiszpańskie. Warunki w tej okoliczności zaproponowane przez komisarzy hiszpańskich takie były w istocie jakie uczynić mogli układający się bardzo trudni i bardzo niechętni do zawarcia ugody. Według słów pana Sanchez Silva, gabinet Gonzalesa nie prawie nie uczynił dla ich przyspieszenia. Dopiero za gabinetu jenerała Rodri, te układy daleko postąpiły. Autor za wiadania nas, że Anglia w pierwzych propozycjach gabinetowi Gonzalesa uczynionych, żądała aby jej wyroby bawełniane przypuszczone były do Hiszpanii za opłatą cła wynoszącego 20 pCt. a ofiaruje ze swęj strony zmniejszyć cła pobierane od wina, wódek i suszonych owoców z Hiszpanii do Anglii w prowadzanych. To żądanie spowodowało prawie zupełne przerwanie układów. Potem Hiszpania nowe uczyniła propozycye, to jest przypuszczenia wyrobów bawełnianych angielskich za cłem 20 do 25 procenta od wartości w razie jeżeli Anglia zechce przepuścić wódki hiszpańskie za cłem po 30 procent od wartości, a wina za cłem od 30 do 40 procent od wartości. Prócz tego rząd hiszpański domagał się, aby wprowadzanie tytoniów i tabaki do Gibraltaru, ściśle było ograniczone stosownie do potrzeby garnizonu tej warowni. W nocie bardzo świeżej daty, rząd angielski miał odrzucić te propozycye jako niepodobne, dodając, że jeżeli Hiszpania nie przepuści jednocześnie innych artykułów pochodzenia angielskiego, cło od win hiszpańskich zmniejszone być nie może. Opierał on się na tej okoliczności, że wyroby bawełniane angielskie, były przedmiotem pierwszej potrzeby dla Hiszpanii, i wprowadzane do niej za pośrednictwem przemycarstwa; gdy tymczasem wina hiszpań-

skie były tylko przedmiotem zbytku dla angielskich.

Senor Silva kończy oświadczeniem, że byłoby zupełnie niepotrzebnem rozpoczynać układy na nowo, ponieważ nota angielskiego gabinetu ułożoną była w wyrażeniach stanowczego ultimatum.

Pośpieszamy z umieszczeniem tu następujących przez *Litterary Gazette* ogłoszonych szczegółów wyprawy kapitanów Ross i Crozier w strofy zwrotnika południowego.

Winszujemy krajowi, że mu się powiodła szczęśliwie wyprawa najgodniejsza pamięci ze wszystkich jakie słyną w dziejach Wielkiej Brytanii. Zapelné powodzenie uwieńczyło to olbrzymie przedsięwzięcie. Szczęśliwe ono było pod względem śmiałości, wytrwałości i ducha kierującego, i nie mniej szczęśliwe pod względem zupełnego osiągnięcia celu naukowego, jaki sobie poprzednio zamierzono; szczęśliwe było zachowaniem odważnych ludzi którzy je wykonali, pomimo licznych niebezpieczeństw i trudów wszelkiego rodzaju z którymi walzyć musieli; szczęśliwe było doskonałą jednością i zgodą jaka bezprześcannie panowała między oficerami i dzielnymi marynarzami, składającymi osadę statku *Erebus*, pod rozkazem kapitana Ross zostającego, i statku *Terror* dowodzonego przez kapitana Crozier; na koniec było szczęśliwe tem, że cała wyprawa wróciła zdrowo do kraju, po czteroletniej blisko nieobecności.

Wielka Brytania sprawiedliwie pysznić się może tym wypadkiem. Spływającą naniążąd sławy, nikt jej zaiste nie może zaprzeczyć, a cały świat uczywilizowany, równie jak my, korzystać będzie z postępów, jakie nauki uczyniły za pośrednictwem jej usiłowań. Ludzkość i rzadka roztropność jakiej liczne dowody kapitanowie Ross i Crozier dali w ciągu tej długiej żeglugi, równy zaszczyt przynoszą charakterowi angielskiemu jak wytrwałość i poświęcenie się osób pod ich dowództwem powierzonych Starania o zachowanie marynarzy nigdy nie były dalej posunięte i lepszym uwieńczone skutkiem. Wyprawa w czteroletniej żeglugi, straciła tylko czterech ludzi, z których trzech przez przypadek. Pod tym względem jak ood wielu innymi, pieczołowitość oficerów wyższa nad wszelkie pochwały. Wyprawa ta opuściła Anglię 29 Września 1839 roku, odbywając ciągle magnetyczne doświadczenia, dotykając Maderoj Portu Praya, St Pauls Rock i Trindadu. Ostatniego dnia w Styczniu 1840 r. wyprawa przybyła do wyspy świętej Heleny. Idąc w tymże kierunku kapitan Ross zamierzył oznaczyć

punkt gdzie znajdowało się najmniejsze magnetyczne przyciąganie. Zupełnie tego celu dostąpił; odkrył że obszerna przestrzeń którą przebyło z całej powierzchni ziemi miała najlepszą moc magnetyczną. Skoro oznaczonym został kierunek linii, która jak mniemano posuwała się z tąd ku biegunowi północnemu, będzie teraz łatwo wykazać postęp jej siły przyciągania i ustanowić tym sposobem pewne zasady względem tego ważnego przedmiotu. Wysadziwszy na ląd na wyspie św. Heleny magnetyczne obserwatorium, i oficerów do czynienia doświadczeń, wyprawa puściła się pod żagle 8 Lutego 17 Marca przybyła do Przylądka dobrej Nadziei gdzie uczyniono tegoż rodzaju doświadczenia. Odbyto tam również szereg doświadczeń co do temperatury i ciężkości gatunkowej morza, w głębokościach, 180, 300, 480 i 600 sążni, a grunt morza starannie został zbadany za pomocą ołowianki umyślnie do tego urządzonej. Dnia 3 Kwietnia opuszczono przylądek, starannie jednak czyniąc dostrzeżenia magnetyczne dla połączenia ich z postrzeżeniami doświadczeniami jednocześnie czynionemi w innych częściach świata. Dnia 12 Maja przybyła wyprawa do kraju Kerguelen, a 29 tegoż miesiąca, dnia z góry oznaczonego, na czynienie jednocześnie dostrzeżeń w innych miejscach, przez 25 godzin uważano, w przerwach pół-trzecio minutowych, narzędzia magnetometryczne, zapisując wszelkie okazujące się zmiany. Wstrząśnienia magnetyczne, które w tym czasie uważane były w rozmaitych punktach Europy, dostarczyły niezaprzeczonego dowodu o obszernej rozległości w pływów magnetycznych przebiegających średnice ziemi z szybkością równą prędkości światła lub elektryczności. Czyniono także w tych miejscach poszukiwania geograficzne, znaleziono w ławie ogromne drzewa kopalne, wielkie pokłady węgla odkryte zostały w massie wulkanicznej, co jest bardzo korzy-

stną okolicznością dla zaprowadzenia żeglugi parowej w tej części świata, a tém samém dla rozwinięcia handlu z Indjami Wschodniemi.

Kobieta nazwiskiem Gilmur oskarżona o zamordowanie męża i zbiegła z Szkocji do stanów Zjednoczonych, Ameryki, została przez rząd tameczny wydana; pierwszy to przykład podobnego przypadku w skutek nowego traktatu z Stauami Zjednoczonymi.

B E L G I A.

Na widowisko w teatrze Ostendy 15 b. m. potrojono ceny biletów, a jednakże z rana już wszelkie bilety były rozprzedane. Przybycie Królowej Wiktorji do Ostendy nastąpiło tak wczesnie i tak prędko, że nie jedendoznał niespodzianki, i tak naprzykład Burmistrz miasta zdołał tylko okazać na wpół gotową bramę tryumfalną.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 29 do dnia 30 Września.

Tarski Kazimierz ob., Berg major ces. ros. Bielska Demicylla ob., Janikowski Stanisław, Bułkowski Ludwik ob., z Polski; — Kostka Paweł ob., Jwiececki, Kouarska hr., Witulaj Łukasz, Hoffman Marya ob., Górski Leon ob., Jaworski Cypryan ob., z Galicyi; — Chlebowski Józef, Rittner Juliusz ob., Ertel Juliusz, Staub Maurycy, Sknitsch Hugo ob., Krasicki Alexander hr., de Ballmen Sergiusz Rotmistrz ces. ros. Freitag Teodor, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Klimecki Adam ob., Gerwatowski Józef, Kata rzyński Józef, Laskowski Roch ob., do Polski; — Wierzbicki Ludwik ob., Rittner Juliusz ob., Mąkowski ob. do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 19364.

DYREKCJA POLICYI

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości, iż w karczmie w Przegni Duchownej przytrzymanem zostało źrebę nieznanego właściciela, kłoby przeto mianil się być właścicielem tegoż źrebęcia, po

odebranie z dowodami do Kommissarza Dystryktu Czernichów zgłosić się zechce, po npiywie bowiem 10 dniowego terminu przez publiczną licytacyą sprzedanem zostanie.

Kraków d. 27 Września. 1843 r.

Dyrektor Policyi

Wolfarth.

Ducikowicz Sekr.

Nro. 19652.

DYREKCJA POLICYI

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do wiadomości, iż we wsi Krowodrzy pod L. 33 znajduje się żrebię zabłąkaną niewiadomego właściciela, ktoby się przeto mienił byż tegoż właścicielem, po odebraniu w terminie dni 10. zgłosić się winien.

Kraków d. 27 Września 1843.

Dyrektor Policyi

Wolfarth.

Ducillowicz Sekr.

PISARZ TRYBUNAŁU.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do powszechnej wiadomości iż na żądanie Jana Librowskiego obyw. krajow, w imieniu własnem oraz jako pełnomocnika córki swej Anny z Librowskich Zienkiewiczowej Leona Zienkiewicza obywatela małżonki w Strasburgu zamieszkałej czyniącego w Krakowie na Wesolój pod L. 253 zamieszkałego, w drodze postępowania spadkowego z mocy wyroku Trybunału d. 31 Maja 1843 r. zapadłego, dającego miejsce działowi majątku po śp. Salomei z Garyckich Librowskiej pozostałego, sprzedana została przez licytacją publiczną realność w Dąbiu pole Duchackie zwana dziedziczna z domem drewnianym i stajnią na 6 krów około 6 morgów gruntu obejmująca numerem Kadastru 17 oznaczona granicząca od wschodu z rzeczywistym dawniej Dąbskie zwanem, od południa z polem włościanina Antoniego Kossina, od zachodu z polem i łąką do cegielni n. leżącą, od północy z drugim polem Szymona Słótkiego.

Sprzedaż tejże realności popiera F. Starzycki O. P. D. Adwokat w Krakowie przy Ul. Grodzkiej pod L. 101 zamieszkały.

Warunki dolicytacyi tejże realności wyrokiem Trybunału d. 20 Czerwca 1843 r. stanowiące są następujące:

1.) Cena szacunkowa realności pole Duchackie zwanęj dziedzicznęj we wsi Dąbiu położonęj składającej się z domu drewnianego i stajni na 6 krów, tudzież gruntu około 6 morgów wynoszącego, ustanawia się na pierwsze wywołanie w summie 7,002 złp. która to cena w braku ubiegających się na trzecim dopiero terminie do $\frac{2}{3}$ części to jest do summy 4668 złp. niższą zostanie.

2.) Chęć kupna mający, złoży na *vadium* $\frac{1}{10}$ część summy szacunkowęj to jest złp. 700

gr. 6 od złożenia którego spadkobiercy ś. p. Salomei z Garyckich Librowskiej i Jan Librowski jako współwłaściciele są wolni.

3.) Dotychczasowy właściciel zastrzega sobie wszelkie tegoroczne zbiory z gruntu, do tejże realności należącego, a mianowicie zboża siana i potrawa.

4.) Nabywca zapłaci koszta popierania licytacyi do rąk i za kwitem adwokata takową popierającego, a to zaraz po wyroku takowe przysądżającym

5.) Nabywca zapłaci także podatki skarbowi należne jakie się okażą.

6.) Widerkauffy pozostaną przy nieruchomości z obowiązkiem opłacania procentów po 5 od sta.

7.) Po dopełnieniu powyższych warunków nabywca otrzyma dekret dziedzictwa i obejmie dom w posiadanie.

8.) Resztujący szacunek zapłaci nabywca według wyroku klasyfikacyjnego i działowego z procentem po 5/100 od dnia nabycia.

9.) Niedopełniający któregokolwiek warunku licytacyi utraci *vadium* i oprócz tego nowa licytacya na koszt i stratę jego ogłoszoną zostanie.

10.) Każdemu wolno będzie w ciągu tygodnia po stanowczem przysądzeniu ofiarować o $\frac{1}{4}$ część więcej nad wylicytowany szacunek z dopełnieniem formalności prawem przepisanych.

Sprzedaż ta odbywać się będzie na audyencyi Trybunału W. M. Krakowa i J. O. w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 posiedzenia swe odbywającego o godzinie 9 rano zaczynając.

Do której wyznaczają się 3 terminy:

1. na dzień 5 Grudnia 1843 r.
2. na dzień 5 Stycznia) 1844 r.
3. na dzień 6 Lutego)

Wzywają się przeto na takową licytacją wszyscy chęć kupna mający, tudzież wszyscy wierzyciele prawo rzeczowe mający, aby się na pierwszym terminie licytacyi stawili i prawa swe przy ustanowieniu adwokata pod prekluzją złożyli.

Kraków d. 29 Września 1843 r.

Sykłowski

W dniu 3 Października 1843 r. o godzinie 10 przed południem, książki różnych tytułów ryciny i inne ruchomości w drodze egzekucyi sądowęj zajęte w Sukienicach Krakowskich przez publiczną licytacją sprzedane zostaną.

Kraków d. 29 Września 1843 r.

Ludwik Będziszewski Kom. Sąd.